

TOÀ ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ HUẾ
TỈNH THỪA THIÊN HUẾ
Số: 108/2024/QĐST-DS

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Thành phố Huế, ngày 22 tháng 5 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HUẾ, TỈNH THỪA THIÊN HUẾ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Thu Hằng.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Vân - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Huế.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Huế tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Lê Diệu Hào - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Huế mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 115/2024/TLST-VDS ngày 08/4/2024, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 18/2024/QĐST-DS ngày 23 tháng 01 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà **Trần Thị D**, sinh năm: 1955; địa chỉ: Số H T, phường P, thành phố H, tỉnh Thừa Thiên Huế, có mặt.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Chị Hồ Thị Anh P, sinh năm: 1993; địa chỉ: Số H T, phường P, thành phố H, tỉnh Thừa Thiên Huế.

Người làm chứng:

- Chị Hồ Thị Cẩm T, sinh năm 1991; địa chỉ: Số H T, phường P, thành phố H, tỉnh Thừa Thiên Huế, có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và lời khai trong quá trình tố tụng tại Tòa án, bà Trần Thị D trình bày:

Bà D là mẹ của chị Hồ Thị Anh P, chị Hồ Thị Anh P có tiền sử sinh đẻ, phát triển bình thường. Đến năm 2013, chị P có xuất hiện các triệu chứng bất thường như ban đêm hay mất ngủ, hay thức dậy viết vẽ bậy lên giấy, nói lảm bảm một mình, ít tiếp xúc với mọi người xung quanh, ăn uống thất thường, không chú ý vệ sinh cá nhân, luôn cho rằng có người theo dõi, rình rập, ngoài ra còn đốt sách vở, áo quần, thường xuyên đi lang thang. Gia đình có đưa chị P đi điều trị nội trú tại Khoa Sức khỏe Tâm trí – Bệnh viện T1 sau đó ra viện và uống thuốc ngoại trú. Năm 2015, Ủy ban nhân dân phường P cấp Giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật Tâm thần, mức độ đặc biệt nặng và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Từ ngày 03/01/2024 đến 24/01/2024 gia đình đưa chị P đi điều trị nội trú tại Bệnh

viện T2 với chẩn đoán lúc ra viện: “Tâm thần phân liệt thể không biệt định”. Do đó bà D yêu cầu Tòa án tuyên bố chị P là một người mất năng lực hành vi dân sự.

Sau khi có Kết luận giám định số 705/KLGĐ ngày 26/4/2024 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền T, vào ngày 02/05/2024, bà Trần Thị D có đơn thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Huế tuyên bố chị Hồ Thị Anh P là một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu Tòa án chỉ định bà là người giám hộ cho chị Hồ Thị Anh P.

Người làm chứng là chị Hồ Thị Cẩm T thống nhất với yêu cầu của bà Trần Thị D.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Huế phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự như sau: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán được phân công giải quyết việc dân sự và Thư ký phiên họp đã tuân thủ đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự; người yêu cầu thực hiện đúng và đầy đủ quyền, nghĩa vụ tố tụng của mình. Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Huế áp dụng Điều 23 Bộ luật dân sự; các Điều 376, 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội, giải quyết theo hướng: Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị D, tuyên bố chị Hồ Thị Anh P, sinh năm 1993 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; đề nghị Tòa án chỉ định bà Trần Thị D là người giám hộ cho chị Hồ Thị Anh P.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Huế nhận định:

[1] Về thẩm quyền và quan hệ pháp luật giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị D là mẹ của chị Hồ Thị Anh P, bà D nộp đơn yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế tuyên bố chị P là một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị P đang cư trú tại xã S T, phường P, thành phố H, tỉnh Thừa Thiên Huế. Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự, đây là việc dân sự “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế.

[2] Về nội dung yêu cầu: Chị Hồ Thị Anh P là con của bà Trần Thị D. Chị Hồ Thị Anh P có tiền sử sinh đẻ, phát triển thể chất và tâm thần bình thường. Đến năm 2013, chị P có xuất hiện các triệu chứng bất thường như ban đêm hay mất ngủ, hay thức dậy viết vẽ bậy lên giấy, nói lảm bảm một mình, ít tiếp xúc với mọi người xung quanh, ăn uống thất thường, không chú ý vệ sinh cá nhân, luôn cho rằng có người theo dõi, rình rập, ngoài ra còn đốt sách vở, áo quần, thường xuyên đi lang thang. Gia đình có đưa chị P đi điều trị nội trú tại Khoa Sức khỏe Tâm trí – Bệnh viện T1 sau đó ra viện và uống thuốc ngoại trú. Năm 2015, Ủy ban nhân dân phường P cấp Giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật Tâm thần, mức độ đặc biệt nặng và được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng. Từ ngày 03/01/2024 đến 24/01/2024 gia đình đưa chị P đi điều trị nội trú tại Bệnh viện T2 với chẩn đoán

lúc ra viện: “Tâm thần phân liệt thể không biệt định”. Do đó bà D yêu cầu Tòa án tuyên bố chị P là một người mất năng lực hành vi dân sự. Khi nhận được Kết luận giám định số 705/KLGĐ ngày 26/4/2024 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền T, vào ngày 02/5/2024, bà Trần Thị D có đơn thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Huế tuyên bố chị Hồ Thị Anh P là một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu Tòa án chỉ định bà là người giám hộ cho chị Hồ Thị Anh P. Lời khai của bà D phù hợp với lời khai của người làm chứng.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 705/KLGĐ ngày 26/4/2024 (Tòa án nhân dân thành phố Huế trung cầu giám định) của Trung tâm P1 đã kết luận chị Hồ Thị Anh P thời điểm hiện tại như sau:

- Về y học: Tâm thần phân liệt thể Paranoid, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót ổn định (F20.03)/Thai con so 36 tuần, có thai đã được khẳng định (Z32.1).

- Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3] Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự; kết luận giám định pháp y tâm thần và đề nghị của Kiểm sát viên tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Huế nhận thấy có đủ cơ sở chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị D về việc yêu cầu tuyên bố chị Hồ Thị Anh P là một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự.

[4] Về yêu cầu chỉ định người giám hộ: Xét đơn yêu cầu của bà Trần Thị D cùng đơn của chị Hồ Thị Cẩm T đều thống nhất chỉ định bà Trần Thị D làm người giám hộ cho chị Hồ Thị Anh P. Căn cứ khoản 1 Điều 23; Điều 46; Điều 49; Điều 53; Khoản 1 Điều 53 Bộ luật Dân sự, Tòa án chỉ định bà Trần Thị D là người giám hộ đối với chị Hồ Thị Anh P. Bà Trần Thị D thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị D, sinh năm 1955 là người cao tuổi, có đơn xin miễn nộp tạm ứng án phí và án phí. Theo quy định tại Điều 2 Luật người cao tuổi và điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, bà Trần Thị D không phải nộp tạm ứng án phí và án phí giải quyết việc dân sự.

[6] Về chi phí trưng cầu giám định: Căn cứ Điều 161 Bộ luật Tố tụng Dân sự, bà Trần Thị D phải chịu lệ phí trưng cầu giám định theo quy định pháp luật và đã nộp đủ.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 370, 371, 372, 376, 377, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 19, khoản 1 Điều 23; Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Căn cứ Điều 161 Bộ luật Tố tụng dân sự.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Trần Thị D việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tuyên bố: Chị Hồ Thị Anh P, sinh năm: 1993; nơi cư trú: Số H T, phường P, thành phố H, tỉnh Thừa Thiên Huế là một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Việc chỉ định người giám hộ cho chị Hồ Thị Anh P: Chỉ định bà Trần Thị D, sinh năm 1955; nơi cư trú: Số H T, phường P, thành phố H, tỉnh Thừa Thiên Huế là người giám hộ cho chị Hồ Thị Anh P. Bà Trần Thị D có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự,

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thị D là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp lệ phí việc dân sự sơ thẩm nên không phải nộp lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

4. Bà Trần Thị D phải chịu toàn bộ lệ phí trưng cầu giám định và đã nộp đủ.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Thừa Thiên Huế;
- VKSND thành phố Huế;
- CC THADS thành phố Huế;
- UBND phường Phú Hội, TP Huế;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Thu Hằng